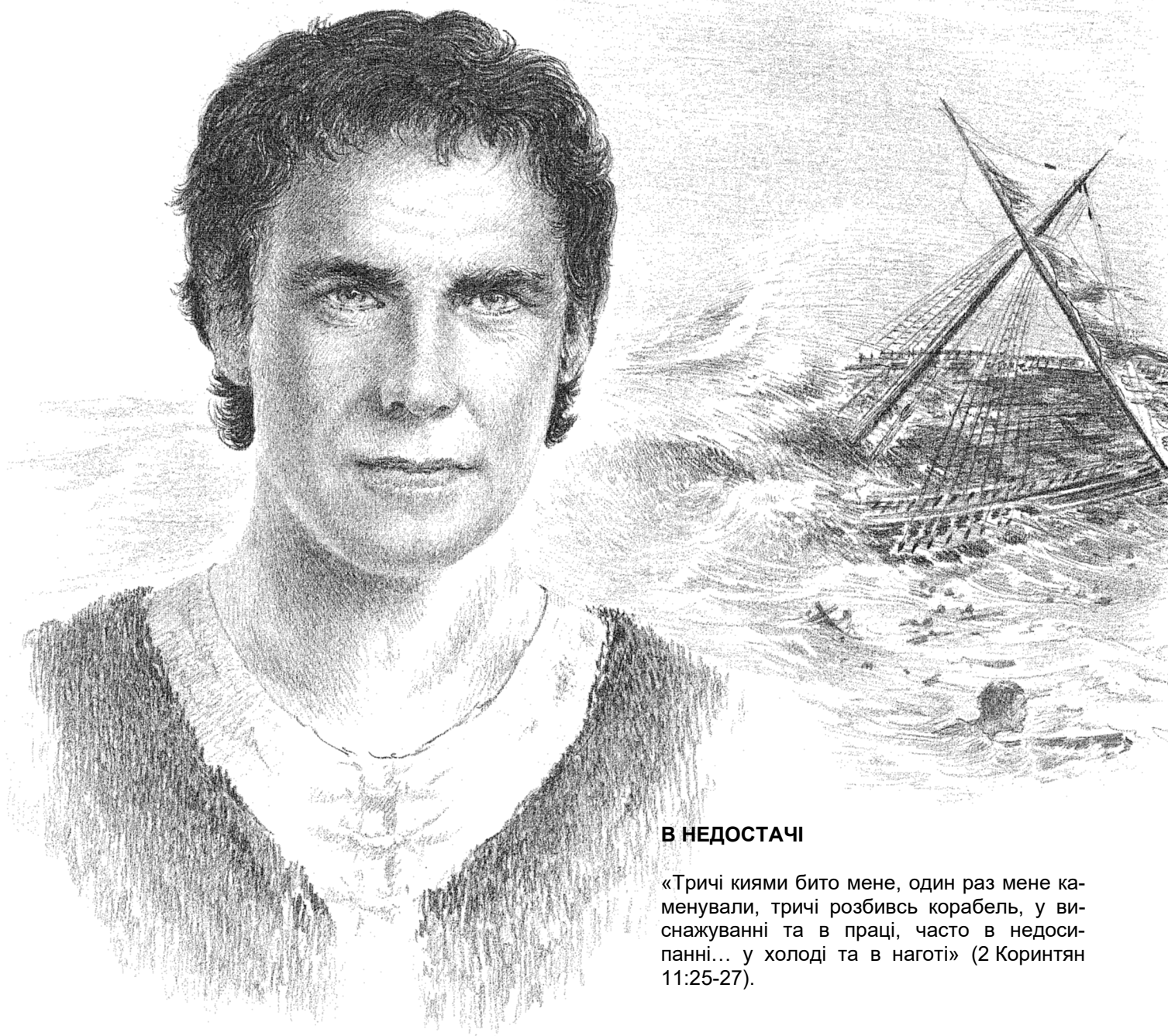

БОЖЕ БЛАГОСЛОВІННЯ НАВЧИТИСЯ ЖИТИ ВІДПОВІДНО ДО СВОЇХ ДОСТАТКІВ

УРОК 8

ПАВЛО

Людина, яка залишила все заради вічних скарбів

В НЕДОСТАЧІ

«Тричі киями бито мене, один раз мене каменували, тричі розбивсь корабель, у виснажуванні та в праці, часто в недосипанні... у холоді та в наготі» (2 Коринтян 11:25-27).

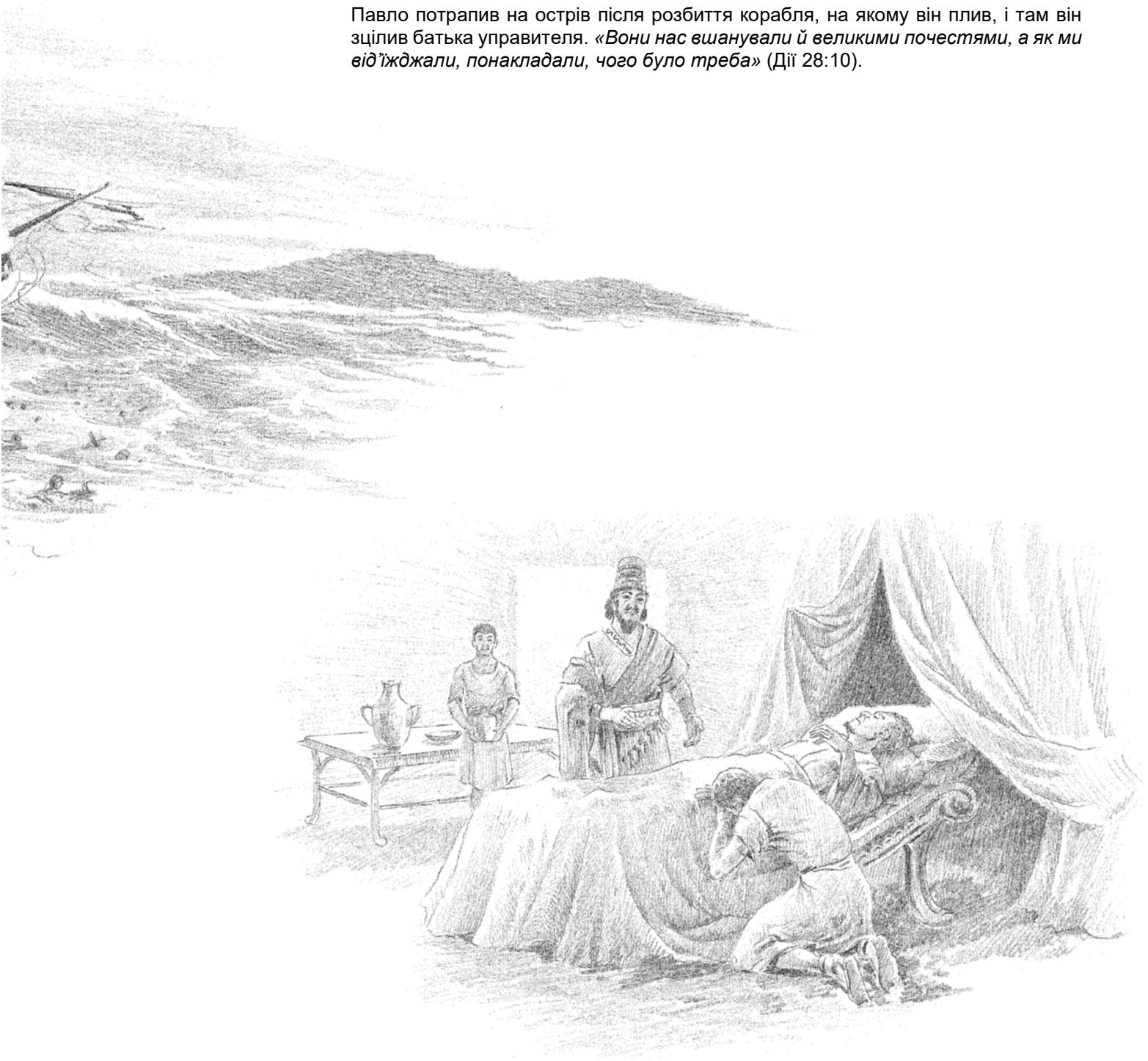
БОЖЕ БЛАГОСЛОВІННЯ НАВЧИТИСЯ ЖИТИ ВІДПОВІДНО ДО СВОЇХ ДОСТАТКІВ

МИР У НАШИХ ОБСТАВИНАХ

«Умію я й бути в упокоренні, умію бути й у достатку. Я привчився до всього й у всім: насичатися й голод терпіти, мати достаток і бути в недостатці» (Филип'ян 4:12).

В ДОСТАТКУ

Павло потрапив на острів після розбиття корабля, на якому він плив, і там він зцілив батька управителя. *«Вони нас вшанували й великими почеснями, а як ми від'їжджали, понакладали, чого було треба»* (Дії 28:10).

ЧИ РОЗУМІЄТЕ ВИ, ЩО ТАКЕ БІДНІСТЬ І БАГАТСТВО?

ОСОБИСТА ОЦІНКА

ПРАВДА /
НЕПРАВДА

1. Людину слід вважати бідною, якщо їй бракує грошей для сплати рахунків. ☐ ☐
2. Якщо людина по-справжньому налаштується на заробіток, то вона зможе стати заможною. ☐ ☐
3. Один зі способів, яким Бог може покарати тих, хто не дотримується Його Слова, є допускання того, щоб вони втрачали гроші. ☐ ☐
4. Бог вирішує одних робити багатими, а інших — бідними. ☐ ☐
5. Одним людям призначено залишатися бідними, а іншим — залишатися багатими. ☐ ☐
6. Бідність можна усунути завдяки правильно проведеним соціальним програмам. ☐ ☐
7. Бог проводить людину через постійний цикл від багатства до бідності та знову до багатства. ☐ ☐
8. Єдиний Божий засіб для боротьби з ледачими людьми — не давати їм їсти. ☐ ☐
9. У Бога є особливі покарання для тих, хто наживається на бідних. ☐ ☐
10. Бог постановив, щоб влада забезпечувала роботою бідних. ☐ ☐
11. Гарантована мінімальна зарплата є порушенням принципів Божого Слова. ☐ ☐
12. Бог відшкодовує бідним за їхню бідність, даючи їм те, чого немає в багатих. ☐ ☐
13. Бог допускає фінансове процвітання безбожних. ☐ ☐
14. Цілком можливо, щоб щирий та відданий християнин залишався бідним у фінансовому плані. ☐ ☐
15. Цілком біблійною є практика, коли влада забирає багатства у багатих та роздає їх бідним. ☐ ☐
16. Заможність вимірюється тим, скільки у людини є грошей та статків. ☐ ☐
17. Бідність — це стан, у якому перебуває радше розум, а не гаманець. ☐ ☐
18. Багатства злих людей насправді є цінними з огляду на те, що вони дають їм особисту безпеку. ☐ ☐
19. Ми повинні підлаштовувати свій рівень життя під ті доходи, які нам посилає Бог. ☐ ☐
20. Писання не схвалює того, щоб у посвячених християн були великі багатства. ☐ ☐

Усього правильних відповідей

☐

ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ:

- 20 правильних відповідей =
19–15 правильних відповідей =
14–10 правильних відповідей =
9–6 правильних відповідей =
5–0 правильних відповідей =

ОСНОВИ РОЗУМІННЯ БІДНОСТІ ТА БАГАТСТВА

1. Чи варто людину вважати бідною, якщо їй бракує грошей для сплати рахунків?

Ні. Людина тоді вважається бідною, коли не має достатньо на їжу, одягу чи житло. Бог підтверджує таке розуміння, даючи вказівки щодо того, як потрібно допомагати бідним. *«Чи ж не це, щоб вломити голодному хліба свого, а вбогих бурлаків до дому впровадити? Що як побачиш нагого, щоб вкрити його...» (Ісаї 58:7).*

Є чимало людей, які отримують величезні доходи, але не можуть сплатити свої рахунки. Гроші, які мали бути витрачені на придбання їжі та одягу, були потрачені на щось інше. Якщо говорити про гроші, то ці люди не є бідними. Їхня бідність — це невміння розпоряджатися своїми грошми.

2. Чи дійсно людина може стати заможною, якщо вона по-справжньому налаштується на заробіток?

Ні. На можливості заробляти та правильно розпоряджатися грошми впливають найрізноманітніші чинники — не лише рішучість чи налаштованість. Бог запитує: *«Хто то скаже і станеться це, як Господь того не наказав?» (Плач Єремії 3:37).* На сторінках Писання Бог неодноразово нагадує нам, що останнє слово щодо людської заможності завжди залишається за Ним: *«Звертаєтесь до численного, та виходить ось мало, і що приносите в дім, то розвіюю те...» (Огія 1:9).*

Крім того, коли людина налаштовується на заробляння грошей, вона переступає Божі застереження щодо прагнення до збагачення, а тому діждеться наслідків своїх вчинків.

3. Чи є втрата грошей одним зі способів, якими Бог карає тих, хто порушує Його Слово?

Так. У Писанні чітко встановлено причинно-наслідковий зв'язок між порушенням Божих законів та втратою грошей.

ПЕРЕСТУПИ ПРОТИ БОЖОГО СЛОВА, ЯКІ ПРИЗВОДЯТЬ ДО ФІНАНСОВИХ ВТРАТ	
ПЕРЕСТУП	ФІНАНСОВІ НАСЛІДКИ
• Аморальна поведінка з жінками	«Щоб чужі не наситились... маєтку твого в чужім домі!» (Приповісті 5:10).
• Звичка довго спати	«І прийде, немов волоцюга, твоя незаможність...» (Приповісті 6:11).
• Заробляння грошей злими вчинками	«...набуток безбожників згине» (Приповісті 10:3).
• Брак працьовитості	«Ледача рука до убогства веде...» (Приповісті 10:4).
• Порука (спільна фінансова відповідальність)	«Зле робить, як хто за чужого поручується...» (Приповісті 11:15).
• Жадібність	«...дехто ховає над міру, та тільки бідніє» (Приповісті 11:24).
• Провокування гніву у сім'ї	«Хто неряд уносить до дому свого, той вітер посяде...» (Приповісті 11:29).
• Отримання грошей без праці	«Багатство, заскоро здохне, поменшується...» (Приповісті 13:11).
• Відмова дослухатися до картань	«Хто ламає поуку — убогство та ганьба тому...» (Приповісті 13:18).
• Балакучість	«...праця уст в недостаток веде» (Приповісті 14:23).
• Лінощі	«...лінива душа голодує» (Приповісті 19:15).
• Небажання чути плач бідних	«Хто вухо своє затикає від зойку убогого, то й він буде кликати, та не отримає відповіді» (Приповісті 21:13).
• Любов до задоволень	«Хто любить веселоці, той немаючий...» (Приповісті 21:17).
• Любов до вина	«...хто любить вино та оливу, той не збагатіє» (Приповісті 21:17).
• Подарунки багатим людям	«...і хто багачеві дає, той певно збідніє» (Приповісті 22:16).
• Переїдання	«...п'яниця й жерун збідніють» (Приповісті 23:21).

Лихварство на кредитах	<i>«Хто множить лихварським відсотком багатство своє, той для того громадить його, хто ласкавий для бідних» (Приповісті 28:8).</i>
Товариство з пустими людьми	<i>«Хто за марнотним жечеться, насититься вбогстю» (Приповісті 28:19).</i>
Намагання швидко розбагатіти	<i>«Завидюща людина спішить до багатства, і не знає, що прийде на неї нужда» (Приповісті 28:22).</i>

4. Чи вирішує Бог одних робити багатими, а інших — бідними?

Так. Бог застосовує різні засоби для досягнення найрізноманітніших цілей для Своєї слави.

ВИПРОБОВУВАННЯ: Бог вирішив допустити, щоб Йов збіднів, аби випробувати його віру (див. Йова 1-2). Згодом Він вирішив дати Йовові вдвічі більше багатства, ніж раніше (див. Йова 42).

ОЧИЩЕННЯ: Бог вирішив збіднити царя Седекію та увесь люд Юди, оскільки вони відвернулися від Божих шляхів та занедбали слова Його пророків (див. 2 Хронік 36:11–21).

ВІДКУПЛЕННЯ: Бог вирішив, що Його Син має народитися у бідності та вирости у злиденній спільноті, оскільки Він мав виявити дивовижну благодать відкуплення. *«Бо ви знаєте благодать Господа нашого Ісуса Христа, Який, бувши багатий, збіднів ради вас, щоб ви збагатились Його убозством» (2 Коринтян 8:9).*

Бог дійсно вирішує одних людей робити бідними, а інших багатих, і це добре видно у наведених нижче віршах.

«Бо не від сходу, і не від заходу, і не від пустині надійде підвищення, але судить Бог: того Він понижує, а того підвищує» (Псалом 75:7-8).

«...бо Він Той, що дає тобі силу набуту потугу...» (Повторення Закону 8:18).

5. Чи призначено одним залишатися бідними, а іншим — багатими?

Ні. Суттю Божого призначення для людей є не їхнє земне багатство, а Його вічні скарби.

Коли Бог навчає людину відрізняти тимчасові багатства від вічних, Він може допустити, щоб людина відчула і заможність, і бідність.

Іноді Він допускає процвітання безбожників, а потім дає їм пережити проблеми через їхні статки, а у багатьох випадках — втратити своє багатство. Він допускає, щоб праведні втрачали гроші, аби вони віднайшли для себе глибші Божі багатства, а потім отримали від Нього фінансові благословення.

«Ти їздити дав був людині по головах наших, ми ввійшли до огню й до води, але на широкі місця Ти нас вивів!» (Псалом 66:12).

6. Чи можуть програми, ініційовані владою, знищити бідність?

Ні. Бідність ніколи не знищиться завдяки соціальним програмам, оскільки справжня причина бідності є духовною, а не соціальною. Соціальні програми можуть сприяти появі нових робочих місць, розвитку освіти чи ширшому доступу до грошової допомоги, проте лише цих засобів не достатньо для подолання чинників, через які з'являється бідність: п'янства, наркоманії, ледарства чи немудрих грошових вкладень.

Соціальні програми, спрямовані на подолання бідності, не беруть до уваги ту користь, яку Бог може принести за допомогою бідності: самоаналіз, шукання Господа, винахідливість та кмітливість.

Крім того, неусувною проблемою державних соціальних програм є корупція, яка з'являється через жадібність.

Бідність, яка несе очищення, буде знищена лише тоді, коли окремі люди та цілі народи навернуться до універсальних Божих принципів, викладених у Писанні.

Голод в Індії спричинений не браком їжі та не перенаселенням — він є результатом релігійних вірувань, які суперечать Божому Слову.

В індуїзмі є вчення про те, що померлі люди перетілюються у тварин, а тому вбивати щурів, мишей, корів чи інших тварин є переступом релігійних законів.

Корова з'їдає стільки їжі, скільки вистачило б на сімох осіб, а «святих корів» в Індії щонайменше двісті мільйонів.

Якщо б в Індії просто припинили годувати цих корів, то у них з'явилося б достатньо їжі для того, щоб прогодувати один мільярд чотириста мільйонів

осіб. Це майже одна п'ята населення цілої земної кулі!

7. Чи Бог проводить людину через постійний цикл від багатства до бідності та знову до багатства?

Так. Божим прикладом цього циклу є життя нашого Господа Ісуса Христа, а також життя багатьох інших персонажів Писання.

Христос перейшов від небесних багатств до убогства в Назареті, а потім знову до небесних багатств.

Йов пройшов шлях від найзаможнішої людини свого часу до стану повної вбогості, а потім до багатства, удвічі більшого за те, яке він мав раніше.

Христос закликає усіх, хто бажає бути Його учнем, добровільно дати Йому можливість проводити їх цим циклом. *«Коли хоче хто йти вслід за Мною, хай зречеться самого себе, і хай візьме свого хреста, та й іде вслід за Мною. Бо хто хоче спасти свою душу, той погубить її, хто ж за Мене свою душу погубить, той знайде її»* (Матвія 16:24–25).

8. Чи дійсно єдиний Божий засіб для боротьби з ледачими людьми — це не давати їм їсти?

Так. Це чітко показано в Писанні:

«Бо коли ми в вас перебували, то це вам наказували, що як хто працювати не хоче, нехай той не їсть!» (2 Солунян 3:10).

Лінива людина не відкидає роботу — вона весь час капітулює перед своєю лінню, аби роботу відкласти на потім. *«Ще трохи поспати, подрімати ще трохи, руки трохи зложити, щоб полежати, і прийде, немов волоцюга, твоя неможливість, і злидні*

твої, як озброєний муж!» (Приповісті 6:10–11).

Лінива людина знаходить незчисленні виправдання, чому вона не може виконати поставлених перед нею завдань. Якщо такий людині давати їсти, то її інертність буде лише посилюватися. *«Лінивий не оре із осені, а захоче в жнива — і нічого нема»* (Приповісті 20:4).

9. Чи є у Бога особливі покарання для тих, хто наживається на бідних?

Так. Бог стає на бік бідних і протистоїть тим, хто їх ображає: *«Хто тисне нужденного, той ображає свого Творця, а хто милостивий до вбогого, той поважає Його»* (Приповісті 14:31). *«Хто милостивий до вбогого, той позичає для Господа...»* (Приповісті 19:17). *«Хто вухо своє затикає від зойку убогого, то й він буде кликати, та не отримає відповіді»* (Приповісті 21:13). *«Хто тисне убогого, щоб собі збагатитись, ... той певно збідніє»* (Приповісті 22:16).

Бог вимагатиме відповіді з кожного, хто утискає бідних. Він також засудить і тих керівників, які наживаються на бідних. *«Господь іде на суд, щоб судитись з старшими народу Свого та з вождами його: Ви виноградника знищили, грабунок з убогого в ваших домах!»* (Ісаї 3:14).

«Жодної вдови та сироти не будеш гнобити; якщо ж ти справді гнобитимеш їх, то коли вони, кличучи, кликатимуть до Мене, то конче почую їхній зойк, і розпалиться гнів Мій, і повбиваю вас мечем, і стануть жінки ваші вдовами, а діти ваші сиротами» (Вихід 22:21–23).

10. Чи зобов'язує Бог владу забезпечувати бідних роботою?

Ні. Забезпечення громадян роботою не є функцією справедливої влади.

Головним призначенням влади у Божому задумі є підтримання системи справедливості та правосуддя, в основі якої мають лежати Його закони. Владні структури потрібні *«для карання злочинців та для похвали добродійців»* (1 Петра 2:14).

Коли побожна влада захищає бізнес, тоді підприємці мають можливість виконувати свої функції — забезпечувати працівників

роботою та створювати робочі місця для бідних.

Закони щодо залишків під час жнив були виявом Божої опіки про бідних. Завдяки цим постановам у бідних була можливість гідною працею здобувати собі прожиток. *«А коли ти будеш жати жниво своєї землі, не докінчуй жати до краю свого поля, а попадалих колосків твого жнива не будеш збирати... для вбогого та для прихोдька позостав їх»* (Левит 19:9–10).

11. Чи є гарантована мінімальна зарплата порушенням принципів Божого Слова?

Так. Гарантування мінімальної зарплати суперечить багатьом біблійним принципам. Воно руйнує відчуття особистої відповідальності та заважає виявленню особистої ініціативи (див. 1 Солунян 4:10–11; 2 Солунян 3:10). Гарантована мінімальна зарплата є для лінивих немовби захистом від Божого дисциплінування (див. Приповісті 20:4). Наявність мінімальної зарплати ослабляє сім'ю, яка є фундаментом сильної держави, оскільки робочий капітал збирається у родини та передається державі (див. Приповісті 19:14).

12. Чи відшкодовує Бог бідним за їхню бідність, даючи їм те, чого немає в багатих?

Так. Якщо зважити все, то віра є значно важливішою та ціннішою за багатства. *«Догодити ж без віри [Богові] не можна»* (Євреїв 11:6).

На основі такого розуміння можна сказати, що Боже відшкодування бідним є дуже значним: *«Послухайте, мої брати любі, чи ж не вибрав Бог бідарів цього світу за багатих вірою й за спадкоємців Царства, яке обіцяв Він тим, хто любить Його?»* (Якова 2:5).

Крім того, Бог дає бідним свободу від певних страхів і тривог, які переслідують багатих. Нагородою за таку свободу є добрий сон.

«Сон солодкий в трудящого, чи багато, чи мало він їсть, а ситість багатого спати йому не дає» (Екклезіяста 5:11).

13. Чи допускає Бог фінансове процвітання безбожних?

Так. Бог іноді допускає дочасне процвітання злих людей. Бог це робить для того, щоб вони зрозуміли порожнечу та марність своїх багатств, щоб потім привести їх до покаяння.

«...що наказує сходити сонцю Своему над злими й над добрими, і дощ посилає на праведних і на неправедних» (Матвія 5:45).

Трагедія полягає у тому, що подекуди ці люди неправильно розуміють Божу доброту: *«Або погорджуєш багатством Його доброти, лагідности та довготерпіння, не знаючи, що Божа добрість провадить тебе до покаяння?»* (Римлян 2:4).

Проте в багатстві безбожних є суттєві неусувні проблеми. *«...в плоді безбожного безлад»* (Приповісті 15:6). Багатство безбожних несе тривоги та смуток навіть до того, як станеться фінансова руїна. *«Я бачив безбожного, що збуджував пострах, що розкоренився, немов саморосле зелене те дерево, та він проминув, й ось немає його...»* (Псалом 37:35–36).

14. Чи можливо, щоб щирий та відданий християнин залишався бідним у фінансовому плані?

Так. Павло стверджував, що було таке, що він зі своїми працівниками не мав грошей на задоволення власних потреб, але вони духовно збагачували інших. *«А в усьому себе виявляємо, як служителів Божих... як убогі, але багатьох ми збагачуємо; як ті, що нічого не мають, але всім володіємо»* (2 Коринтян 6:4, 10). Ілля, Йов та багато інших людей іноді лишалися зовсім без грошей.

Хоча християнин може бути вбогим, Бог ніколи не залишає його і дає його дітям у спадок глибоку віру. І тому Давид міг написати: *«Я був молодий і постарівся, та не бачив я праведного, щоб опущений був, ні нащадків його, щоб хліба просили»* (Псалом 37:25).

Якось мешканець однієї з найбідніших країн світу запитав у приїжджого пастора, чому їхній народ живе у таких злиднях. Той відповів: *«Я бував у багатьох церквах у різних куточках Америки, але ніколи не бачив такої духовної сили, любові та віри у Господа, яку побачив у вашому народі. Те, що маєте ви, цінніше за гроші»*.

15. Чи є біблійною практика, коли влада забирає кошти у багатих і роздає їх бідним?

Ні. Примусовий перерозподіл багатств є програмою соціалістичної держави.

Влада, яка відповідає Біблії, засновується на Божих законах, які захищають приватну власність та встановлюють обмеження державної влади.

Крім того, сучасний державний устрій відрізняється від монархії, яка існувала в Ізраїлі. Коли ізраїльтяни захотіли, щоб ними керував цар, Бог попередив їх про те, що це для них означатиме: *«Оце буде право царя, що царюватиме над вами: ...він позабере поля ваші, і виноградники ваші, та кращі ваші оливки, і пороздає своїм слугам. І ви будете кликати того дня проти вашого царя, якого собі вибрали, та не відповість вам Господь того дня!»* (1 Самуїлова 8:11, 14, 18).

16. Чи вимірюється заможність тим, скільки у людини є грошей та статків?

Ні. Істинне багатство вимірюється тим, які цінності й тривалі добродієства воно приносить своєму володареві.

Християни Лаодикії думали, що вони багаті, але Бог сказав: *«Бо ти кажеш: Я багатий, і збагатів, і не потребую нічого. А не знаєш, що ти нужденний, і мізерний, і вбогий, і сліпий, і голий!»* (Об'явлення 3:17).

Протиставлення між істинною заможністю та тимчасовими багатствами ще глибше висвітлено у Книзі Приповістей 11:24: *«Дехто щедро дає, та ще додається йому, а дехто ховає над міру, та тільки бідніє».*

Ісус сказав про оцінювання багатств: *«І промовив до них: Глядіть, остерігайтеся всякої зажерливості, бо життя чоловіка не залежить від достатку маєтку його»* (Луки 12:15).

17. Чи є бідність тим станом, у якому перебуває радше розум, а не гаманець?

Безсумнівно, що для тих, хто відчув, що таке злидні, бідність є дуже реальним станом.

Якби бідність була просто станом розуму, а не фізичною дійсністю, то Бог не давав би християнам повеління опікуватися бідними і не судив би тих, хто на бідних наживається.

Агур просив: *«Убогства й багатства мені не давай! ...щоб я не переситився та й не відрікся, ...щоб я не збіднів і не крав, і не зневажив Ім'я мого Бога»* (Приповісті 30:8–9).

Проте чимало труднощів, які асоціюються з бідністю, викликані тим, що людина порівнює себе з іншими та виявляє невдоволення своїм станом, а не браком коштів.

Людина може бути бідною за мірками цього світу, але при цьому бути вдоволеною життям, маючи достатньо їжі, пристойну одягу та прийнятне житло. З іншого боку, навіть при надмірі грошей люди можуть бути невдоволені та нещасні.

18. Чи є багатства злих людей насправді цінними з огляду на те, що вони дають їм особисту безпеку?

Ні. Насправді багатство безбожних є не лише марним, — воно є злим. Воно стає небезпечним ярмом, яке сприяє відчуттю незахищеності: *«...в плоді безбожного безлад»* (Приповісті 15:6). *«Ліпше мале у Господньому страху, ані ж скарб великий, та тривога при тому»* (Приповісті 15:16).

Проблема неправедного багатства ще більше описується в Екклезіяста 5:9, 11–12: *«Хто срібло кохає, той не насититься сріблом, хто ж кохає багатство з прибутком, це марнота також! ...ситість багатого спати йому не дає. Є лихо болюче, я бачив під сонцем його: багатство, яке бережеться його власникові на лихо йому».*

19. Чи повинні ми підлаштовувати свій рівень життя під ті доходи, які нам посилає Бог?

Ні. Основою того, що ми вважаємо за рівень життя, має бути вдоволеність необхідним. Коли наші доходи зменшуються, тоді ми маємо вчитися зменшувати свої видатки або молитися про те, щоб Бог подав нам необхідне. Коли ж доходи збільшуються, тоді нам треба визначити для

себе, яким чином спрямувати їх на поширення Божого царства, а не на власні задоволення. *«Як багатство росте, не прикладайте свого серця до нього» (Псалом 62:11).*

20. Чи містить Писання застороги проти того, щоб у посвячених християн були великі багатства.

Ні. Бог не засуджує того, щоб у християн були багатства. Він засуджує тих, хто накопичує багатство для себе (див. Псалом 39:6), покладається на свої багатства (див.

1 Тимофія 6:17), набуває багатства неправедним шляхом (див. Якова 5:4) чи кохається у багатстві (див. Псалом 62:11).

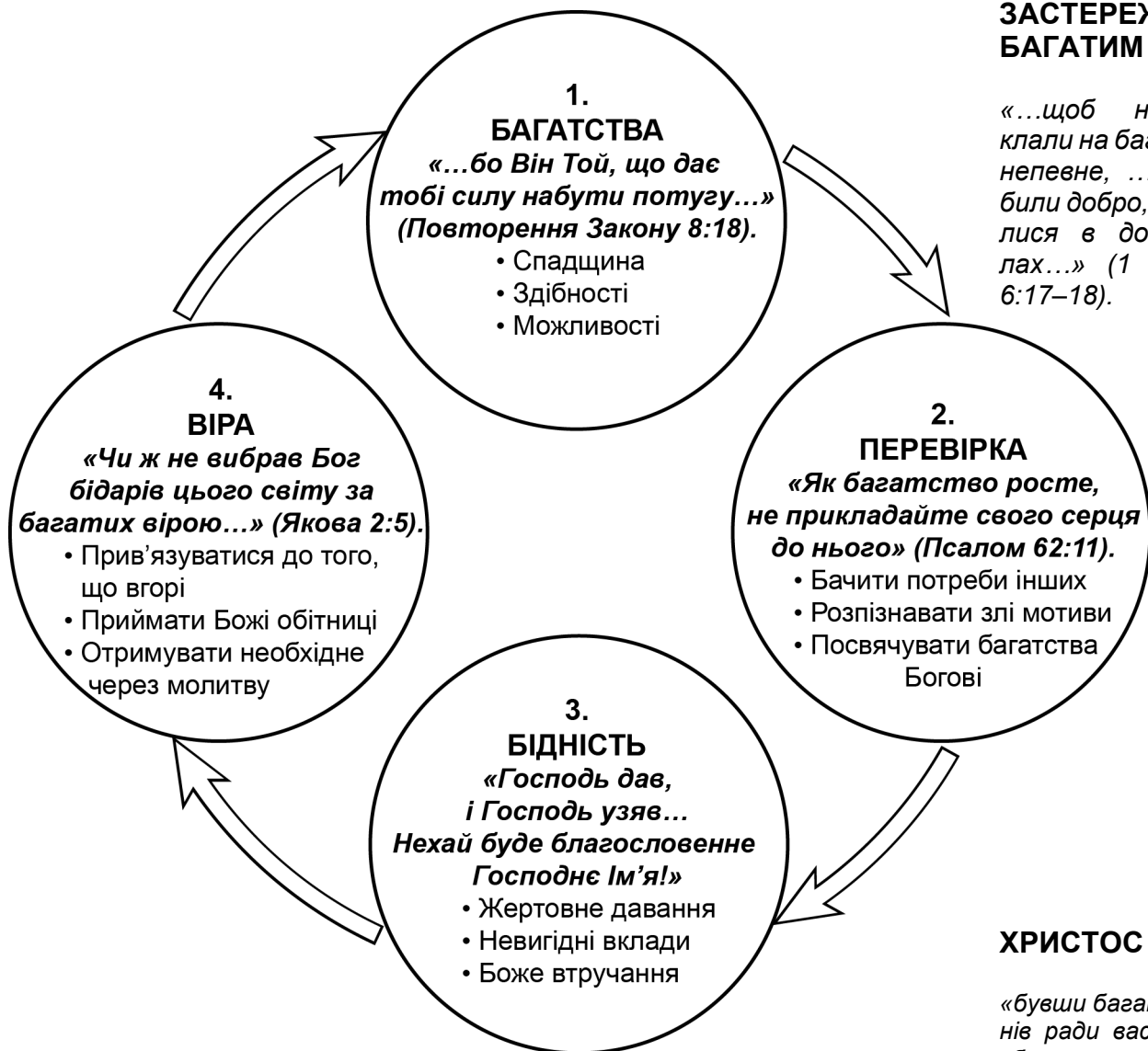
Бог чітко вказує на те, що багатства щирих християн є результатом Божої благодаті та основою для жертвності. *«А Бог має силу всякою благодаттю вас збагатити, щоб ви, маючи завжди в усьому всілякий достаток, збагачувалися всяким добрим учинком» (2 Коринтян 9:8).*

ЗАДОВОЛЕНІСТЬ

*Розуміння того, що Бог дав мені
усе потрібне для щастя у теперішній час.*

БОЖИЙ ЦИКЛ БАГАТСТВА ТА БІДНОСТІ

Бог не вважає багатство чи бідність постійним та незмінним станом у житті окремої людини, родини чи держави. Вони міняються відповідно до вищих цілей, які Бог хоче досягнути, допускаючи то один стан, то інший.

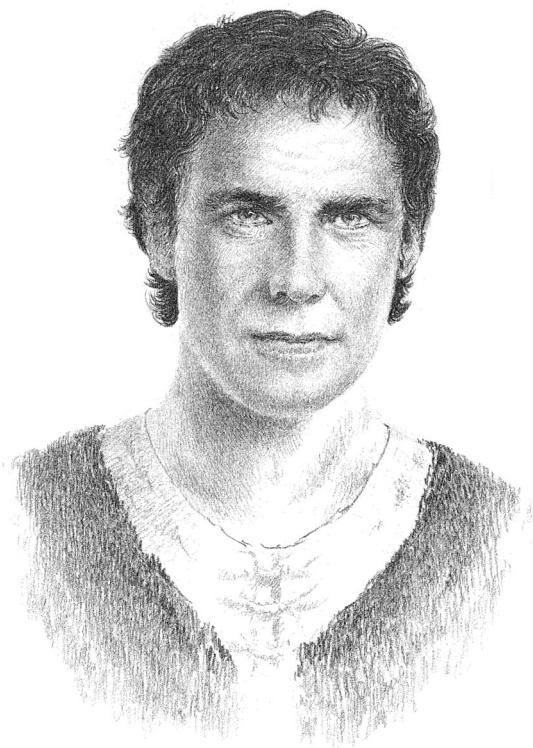
ЗАСТЕРЕЖЕННЯ БАГАТИМ

«...щоб надії не клали на багатство непевне, ...щоб робили добро, багатилися в добрих ділах...» (1 Тимофія 6:17–18).

ХРИСТОС

«бувши багатий, збіднів ради вас, щоб ви збагатились Його убозством» (2 Коринтян 8:9).

ПРИЗНАЧЕННЯ БОЖИХ ЦИКЛІВ — НАВЧИТИ ВДОВОЛЬНЯТИСЯ НАЙНЕОБХІДНІШИМ

Павло розкрив таємницю переможного життя, яке підіймається над усіма мінливими обставинами.

Апостол Павло писав:

«...Навчився я бути задоволеним... Умію я й бути в упокоренні, умію бути й у достатку. Я привчився до всього й у всім: насичатися й голод терпіти, мати достаток і бути в недостатці» (Філіп'ян 4:11–12).

Він навчав основ вдоволення найнеобхіднішим

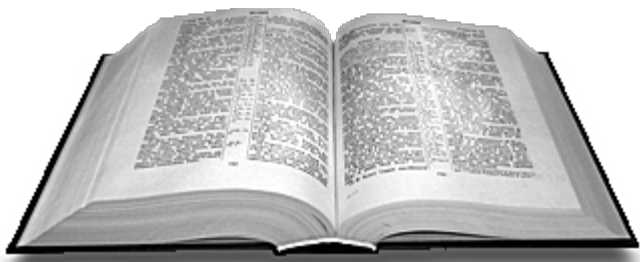
Для означення вдоволення Павло вживав грецьке слово «αὐτάρκης» (автаркес). Цим словом називався задоволений погляд на світ, характерний для філософів-стоїків його часу. Кінцевою метою їхнього вчення було досягнення незалежності від будь-яких зовнішніх обставин. Вони відкидали усі свої бажання чи потреби.

Павло надав цьому слову християнського змісту. Їхнє вміння жити без бажань було ознакою егоїстичної гордині, а вміння Павла відмовляти собі брало початок у силі Христа, яка наповняла його.

ВІН ЗНАВ, ЯК ЖИТИ У ДОСТАТКУ	ВІН ЗНАВ, ЯК ЖИТИ В НЕДОСТАЧІ
• Бути вдячним за те, що надали йому християни з Филип • Вміти радіти через достаток їжі • Вміти бути вдячним за отримані пошану та визнання • Вміти користуватися матеріальними благами, коли вони є • Бути вдячним за наявні фізичні зручності • Приймати допомогу, яку надають інші люди • Бути задоволеним, коли обставини склалися відповідно до його планів • Почуватися як удома у дружньому оточенні	• Мовчати про свої потреби, коли можливості їх задовольнити немає • Терпіти голод, коли є брак їжі • Приймати відторгнення, зневагу та приниження, коли це траплялося • Обходитися без матеріальних благ, коли їх немає • Обходитися без фізичних зручностей за їхньої відсутності • Черпати з внутрішнього джерела Христової сили • Не втрачати радості, коли обставини склалися всупереч його планам • Залишитися без даху над головою та бути готовим зазнати смерті

СКОРОТИТЬ ВИТРАТИ ТА ПОКРАЩЕ ЯКІСТЬ СВОГО ЖИТТЯ

- ☐ Чи здається вам, що у вас конче має бути найновіший мобільний телефон або найсучасніші технічні новинки?
- ☐ Чи купуєте ви наймодніші речі, коли є можливість купити щось дешевше на розпродажах або у магазинах вживаного одягу?
- ☐ Чи використовуєте ви найдешевший тарифний план, що передбачає мінімальну кількість хвилин та повідомлень, для свого мобільного телефону?
- ☐ Чи витрачаєте ви гроші на подарунки, які можна було б замінити гарним листом або щирим привітанням у телефонній розмові?
- ☐ Чи можете ви зменшити щотижневу кількість разів, коли ви їсте, а вивільнений час присвятити постові та молитві?
- ☐ Чи маєте ви у власності те, чим не користуєтесь і що можна було б продати?
- ☐ Чи маєте ви у власності те, що швидко втрачає свою цінність і що можна було б продати?
- ☐ Чи є у вас кредитні картки, які слід було б знищити?
- ☐ Чи можете ви скоротити витрати на електрику та опалення?
- ☐ Чи потрібно для догляду за вашою хатньою твариною надто багато часу або грошей?
- ☐ Чи платите ви за членство у фітнес-клубі, хоча самі могли б створити для себе фітнес-програму?
- ☐ Чи можете ви скоротити витрати на медичне та стоматологічне обслуговування, приділяючи більше уваги здоровому харчуванню?
- ☐ Чи не вимагає ваше хобі занадто багато часу та грошей?
- ☐ Чи витрачаєте ви гроші на розваги або на звички, яких треба позбутися?

Особисте зобов'язання жити відповідно до своїх достатків

Для того щоб навчитися вдоволення, якого від моєї сім'ї бажає Бог, я маю намір слідкувати за витратами, щоб вони були меншими за наші доходи.

Дата: _____

Підпис: _____

Проаналізуйте свій теперішній стан та подумайте про майбутні можливості, заповнивши пропуски.

Дохід за останні півроку _____

Витрати за останні півроку _____

Зменшення витрат, які я хочу запровадити, протягом наступних півроку _____

ПРИКЛАДИ БОЖОГО ЦИКЛУ БАГАТСТВА ТА БІДНОСТІ?

До кожного малюнка вкажіть, хто з трьох біблійних персонажів, які пройшли шлях від багатства до бідності, йому відповідає.

А. МОЙСЕЙ

Б. ЙОСИП

В. ХРИСТОС

ДАРОВАНЕ БОГОМ БАГАТСТВО	☐ 1 	☐ 2 	☐ 3
РЕАКЦІЯ НА БАГАТСТВО	☐ 4 	☐ 5 	☐ 6
ПРИХІД ДО БІДНОСТІ	☐ 7 	☐ 8 	☐ 9
ВХО- ДЖЕННЯ У НОВЕ БАГАТСТВО	☐ 10 	☐ 11 	☐ 12

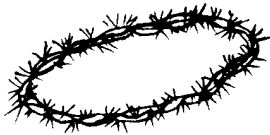
ХТО ПРОЙШОВ БОЖИЙ ЦИКЛ БАГАТСТВА ТА БІДНОСТІ?

До кожного імені зазначте, якому циклові воно найкраще відповідає.

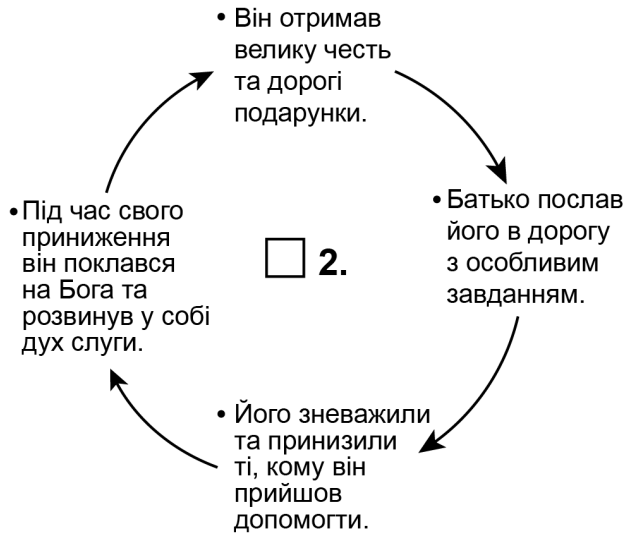
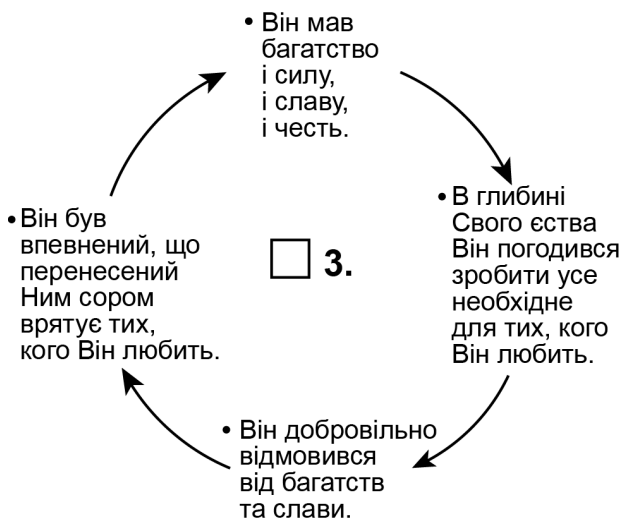
А. ХРИСТОС

(Див. Филип'ян 2:6; Івана 3:16; Филип'ян 2:7; Євреїв 12:2).

Б. НАВУХОДОНОСОР

(Див. Даниїла 2:37; 4:30; 4:33; 4:34–37).

В. ЙОВ

(Див. Йова 1:3; 1:5; 1:13–20; 1:21:42:12–17).

Г. ЙОСИП

(Див. Буття 37:3; 37:13; 37:23–25; 39:23; 41:41–44).

ЗАСТОСУВАННЯ ЦИКЛІВ БАГАТСТВА ТА БІДНОСТІ

До кожного питання доберіть найточнішу відповідь.

- ☐ 1. Чому Бог допускає фінансове процвітання безбожних?
- ☐ 2. Чому деякі щирі та віддані християни бувають бідними?
- ☐ 3. Чи повинна влада забирати кошти у багатих і роздавати їх бідним?
- ☐ 4. Чи можливе повне знищення бідності?
- ☐ 5. Як тоталітарна влада фальсифікує Божий цикл багатства та бідності?
- ☐ 6. Чим відрізняється багатство нечестивців від багатства побожних?
- ☐ 7. Чи очікує Бог, щоб християни годували бідних?
- ☐ 8. Чи може людина бути бідною та не усвідомлювати цього?
- А.** Багатства, здобуті нечесним шляхом, не приносять радості власнику, а «благословення Господнє — воно збагачає, і смутку воно не приносить з собою» (Приповісті 10:22). (Також див. Приповісті 15:6, 27).
- Б.** Обов'язок державної влади — охороняти і багатих, і бідних та перешкоджати нечесному збагаченню (див. Приповісті 29:14; Римлян 13:1–7).
- В.** Бідність може бути уявною, а не реальною, оскільки справжні цінності є нематеріальними. А тому сім'я бідняків, що живе у любові, але, крім хліба, на має іншого прожитку, багатша за родину, яка їсть м'ясо, але живе у сварках (див. Приповісті 17:1; 13:7; 15:17).
- Г.** Божа добрість приводить людину до покаяння. Благословення побожних батьків передаються їхнім дітям, а Божі принципи щодо фінансів є дієвими незалежно від того, хто їх застосовує (див. Римлян 2:4; Матвія 5:45).
- Д.** Недобросовісна влада сприяє тому, що у суспільстві збільшується ненависть до багатих. Згодом держава намагатиметься заволодіти великими підприємствами, аби вилучати в них кошти та роздавати їх бідним, але такі «подарунки» з боку держави призведуть до того, що держава матиме право будь-якої миті забирати й у бідних (див. Приповісті 22:16, 22).
- Е.** Божий задум щодо церкви полягає у тому, щоб вона дбала про соціальний добробут своїх членів. Християни мають іти до заблудлих, найперше з благовістям, але також допомагаючи харчами й одежею (див. 1 Тимофія 5:1–16; Галатів 6:10).
- Ж.** Бог проводить кожного християнина через очищення та випробування, аби зробити його більш плідним та подібним до Христа, Який вказував на першочерговість вічних цінностей (див. Євреїв 12:6–11; Івана 15; Колосян 3:1).
- И.** Думка про те, що бідність можна здолати, є свідченням нерозуміння того призначення, яке Бог має для бідності. З цієї причини Христос підтвердив, що бідні будуть завжди (див. 1 Самуїлова 2:7; Матвія 26:11).